

O Jezusu in resnicah

Vesna Milek

Taki dnevi so, ali morda splošna klima, da me bolj vleče v preteklost kot recimo v ta trenutek. Se temu reče eskapizem ali novembrska melanholija, še ne vem. In potem mi pride v roke slovenska izdaja razvpite poljudnoznanstvene publikacije Jezusova družinska grobnica. Še en odmev Da Vincijeve šifre, pomislím, kot da v osemdesetih ni bilo dovolj ukvarjanja s kultno študijo Sveta kri in sveti gral in brskanja po tem – ali sta Marija iz Magdale in Jezus iz Nazareta res spočela potomca ali ne ... Najbrž ne. Že zato ne, ker smo ljudje »resnico, stvarnost od nekdanj nagnjeni odkrivati z zamudo, večdesetletno ali večstoletno razdaljo,« kot pravi urednik Rok Zavrtnik k predgovoru k Jezusovi družinski grobnici. Tema knjige, ki sta jo napisala dobitnik emmyja za svoje dokumentarne filme Simcha Jacobovici in Charles Pellegrino, forenzični arheolog in pisec znanstvenih del, kot je Her Name, Titanic (vir za uspešnico Jamesa Camerona) – je odkritje »družinske grobnice« v Jeruzalemu 28. marca 1980. Evangelijska Jezus in Marija Magdalena oziroma Mariamne? Napisi se ujema, starost kosti se ujema, kaj razkrivajo testi DNK? Ne upam si razpravljati o verodostojnosti podatkov, dokazov, teorij obeh avtorjev. A gre za vprašanja, ki jih sproži ta knjiga. Ne samo o tem, ali so kosti v kostnici res Jezusove, ampak za to, ali smo pripravljeni pogledati na zgodovino z drugega zornega kota, obrniti sliko narobe, jo raztrgati – in jo sestaviti v novo celoto. »Po dvanajstletni raziskavi (o potopu Titanika) sem prišel do spoznanja, da je zgodovina sporazumna halucinacija,« pravi James Cameron. Mit, o katerem se vsi strinjamo, da se je treba strinjati. In resnica je tukaj zgolj gibljiva tarča. Ni naključje, da se zadnje čase v romanih in filmih na novo oživlja lik Marije Magdalene. Potrebovali smo dva tisoč let, da je prevladujoče mnenje o Magdaleni kot prostitutki, grešnici, spokornici, skesani zapepljivki med izobraženci postalo zastarelo, evangelij po Mariji in drugi apokrifni evangeliji govorijo o njej kot o apostolinji apostolov, »Jezusovi družici«, pomembni učiteljici, ki naj bi jo Jezus cenil bolj kot Simona Petra. A to je druga zgodba. Torej, če smo se končno vsaj malo sporazumeli o skrivnostni osebi,

Živimo v dobi znanosti in hkrati še vedno vemo samo toliko, kot je dovoljeno. Oziroma kot si dovolimo sami.

ki je tudi v štirih »uradnih« evangelistih poleg matere Marije največkrat omenjena oseba, zakaj ne bi zamajali podobe o Jezusu, kakršno nam je skoraj dve tisočletji prek izbranih evangelijev – sugerirala vladajoča elita s Cerkvijo na čelu? In vendar je čudno, kako težko je pozabiti staro in odpreti prostor za novo, pa čeprav se imaš za nihilista, gnostika, ateista. »Je že tako, da se vera in kriminalistične preiskovalne metode ne razumejo prav dobro,« pravi Cameron. Naša družba ima pač shizofren odnos do izkustvenega dokazovanja. V sodnem sistemu uporabljamo pripomočke za analizo neznatnih vzorcev krvi, vlaken in DNK in na podlagi tega odločimo o usodi posameznika. A hkrati po zadnjih raziskavah 45 odstotkov Američanov ne verjame v evolucijo, torej ignorira dvestoletno zgodovino znanstvenega raziskovanja. Kaj sploh hočem reči. Da ima to človeštvo resnico največkrat na jeziku, a ko se nam prikaže jasno zarisana – si zakrijemo oči. Zgodba naše civilizacije. Pri tej raziskavi so sodelovali nekateri najuglednejši strokovnjaki za svetopisemsko zgodovino in arheologijo. So se želeli blamirati? So se gnali za senzacija, za uspehom? Kaj pa vem. Razumem ogorčenje tistih, ki jim takšna knjiga lahko poruši nekaj, na čemer temelji njihovo bivanje, ne razumem pa lastnih dvomov. Kot da je tudi tistim, ki smo si domišljali, da nas cerkvene dogme niso dosegle, težko sprejeti nekatere podatke, ki postavljajo pod vprašaj zahodno civilizacijo; ja, kot da nam je lažje verjeti v brezmadežno spočetje in vstajenje od mrtvih kot v to, da bi lahko nekje v Jeruzalemu našli kosti osebe, ki ji pravimo Jezus. To je tisto, kar me vedno znova preseneča, pri sebi, pri človeštvu na sploh. Nerazumen strah, da nam bi nekaj porušilo podobo, ki jo nosimo desetletja. Nikoli ne bomo v celoti izvedeli, koliko izumov Nikole Tesle sta zasegli KGB in CIA in koliko so jih že realizirali; nikoli ne bomo v celoti izvedeli, zakaj je uradna arheologija držala roko nad neobičajnimi arheološkimi odkritji, ki jih natančno analizira knjiga Prikrita zgodovina človeštva. Živimo v dobi znanosti in hkrati še vedno vemo samo toliko, kot je dovoljeno. Oziroma kot si dovolimo sami. Resnica je ves čas tukaj, z rdečimi črkami, in je nočemo videti. Ker je preveč neudobno.